

Warszawa, dnia 27 maja 2008 r.



RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
PODSEKRETARZ STANU

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 26.05.08.

3160 podpis. *Genardis*

WYDZIAŁ PRAC SENATOWYCH
Biuro Prac Senackich
wpłynęło dn. 27.05.08
nr 3823 podpis. *Herwin*

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

DNAP-0700-12/08/MS

BH-1-0700-195/08

panomui Perse Mennatun.

W nawiązaniu do oświadczenia senatora Piotra Zientarskiego złożonego na posiedzeniu Senatu w dniu 11 kwietnia 2008 r. w sprawie sytuacji zawodowej prawników, którzy ukończyli aplikację sądową, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Orzeczeniem z dnia 24 października 2007 r. (sygn. SK 7/06), opublikowanym w dniu 5 listopada 2007 r. (Dz. U. Nr 204, poz. 1482), Trybunał Konstytucyjny uznał powierzenie asesorum sądowym sprawowania wymiaru sprawiedliwości za sprzeczne z normami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Tym samym Trybunał Konstytucyjny zakwestionował dotychczasowy model kariery sędziowskiej, którego nierozłącznym elementem była asesura, poprzedzona ukończeniem aplikacji sądowej i egzaminem sędziowskim.

W związku z powyższym, zachodzi konieczność wprowadzenia w obecnie obowiązujących przepisach ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.) zmian, które rozwiążą problem wyboru najlepszego modelu kariery sędziowskiej. W Ministerstwie Sprawiedliwości został zatem opracowany projekt ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz zmianie niektórych innych ustaw. Projekt zostanie skierowany wkrótce do uzgodnień międzyresortowych. Planuje się poddanie tego projektu pod obrady Rady Ministrów w III kwartale br.

Projekt ten przewiduje, że aplikacja rozpoczęta przed dniem 1 stycznia 2008 roku oraz kończąca tą aplikację egzamin sędziowski będzie odbywać się na dotychczasowych zasadach.

Projektowane przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe zakładają ponadto, że na stanowisko sędziego sądu rejonowego będzie mógł zostać powołany między innymi ten, kto ukończył trzyletnią aplikację sądową i złożył egzamin sędziowski na zasadach obowiązujących przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, a po tym egzaminie pracował na stanowisku referendarza sądowego przez okres co najmniej 3 lat w pełnym wymiarze czasu pracy lub na stanowisku asystenta sędziego przez okres co najmniej 4 lat w pełnym wymiarze czasu pracy oraz:

1. posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
2. jest nieskazitelnego charakteru,
3. ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra prawa lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej,
4. jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego,
5. ukończył 29 lat,

W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze, okres pracy podlega proporcjonalnemu wydłużeniu.

Warunkiem powołania na stanowisko sędziego jest zajmowanie wskazanych wyżej stanowisk w okresie 3 lat przed zgłoszeniem na wolne stanowisko sędziowskie.

Minister Sprawiedliwości, mając na uwadze konieczność stworzenia aplikantom sądowym możliwości zatrudnienia na stanowisku asystenta sędziego bądź referendarza sądowego, a tym samym realizacji projektowanych rozwiązań, zamierza wystąpić w projekcie budżetu o przydzielenie możliwie największej liczby dodatkowych etatów w tych grupach zawodowych.

Jednocześnie Minister Sprawiedliwości, kierując się potrzebą zapewnienia osobom odbywającym obecnie aplikację sądową szerszych

możliwości wykonywania innych zawodów prawniczych, jak również uwzględniając wysoki poziom wiedzy prawniczej prezentowany przez absolwentów aplikacji sądowej, przygotowało projekt zmian legislacyjnych w ustawie - Prawo o adwokaturze, ustawie o radcach prawnych oraz w ustawie - Prawo o notariacie.

Prace nad tym projektem są zaawansowane i planuje się, że w czerwcu 2008 r. projekt zostanie poddany pod obrady Rady Ministrów, natomiast proponowany termin wejścia w życie ustawy to 14 dni od dnia ogłoszenia.

Celem tego projektu jest również dostosowanie przepisów zmienianych ustaw do sytuacji prawnej zaistniałej po wejściu w życie wyroków Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2006 r. (sygn. akt K 6/06), 8 listopada 2006 r. (sygn. akt. K 30/06) oraz 26 marca 2008 r. (sygn. akt K 4/07). Powyższa nowelizacja umożliwi m.in. swobodny przepływ pomiędzy zawodami prawniczymi. Zgodnie z przepisami ustawy zmieniającej, **osoby które zdały egzamin sędziowski po dniu 1 stycznia 1991 r. będą mogły przystąpić do egzaminu adwokackiego lub radcowskiego albo, jeżeli zdobędą przewidziane przepisami doświadczenie, będą uprawnione do złożenia wniosku o wpis na listę adwokatów lub radców prawnych.**

Warunkiem uprawniającym do złożenia wniosku o wpis na listę adwokatów lub radców prawnych po zdany egzaminie sędziowskim będzie zajmowanie w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku łącznie przez okres co najmniej 3 lat: stanowiska asesora sądowego, asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego lub aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub wykonywanie, we wskazanym wyżej okresie, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy – Prawo o adwokaturze, lub w kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o radcach prawnych wymagających wiedzy

prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego.

Zgodnie z powyższym, osoby które odbyły aplikację etatową sądową oraz zdały egzamin sędziowski będą spełniały już wymóg trzyletniego doświadczenia, zatem będą uprawnione do złożenia wniosku o wpis na listę adwokatów lub radców prawnych.

Należy ponadto zauważyć, że już w chwili obecnej, zgodnie z art. 12 § 2 pkt 6 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 42, poz. 369, z późn. zm.), osoby które zdały egzamin sędziowski są uprawnione do zdawania egzaminu notarialnego w zakresie uzupełniającym (tzn., w którym ustawowo określony przedmiot zdanego przez nich egzaminu jest różny od zakresu prawa obowiązującego na egzaminie notarialnym). W tym roku do egzaminu notarialnego, który rozpocznie się w dniu 10 czerwca, zgłosiło się 31 osób, z których 20 to osoby przystępujące do egzaminu notarialnego po zdanych egzaminie sędziowskim. Zdanie egzaminu notarialnego uprawnia zaś wskazane osoby do ubiegania się o powołanie na stanowisko asesora notarialnego.

Mając na uwadze przedstawione powyżej projektowane rozwiązania normatywne uznać należy, że Minister Sprawiedliwości uwzględnił oczekiwania i aspiracje osób, które obecnie odbywają aplikację sądową, stwarzając tym osobom szerokie możliwości rozwoju zawodowego.

z pozdrowieniami

Jacek Czaja